

John Lamers



De maatschap Lammers wilde het bedrijf gesloten maken, maar niet teveel geld uitgeven aan de bouw van een vleesvarkensstal. De stal voor grote groepen vleesvarkens kostte slechts 280 per plaats. In combinatie met een hoge groei moet de stal rendement opleveren.



Fotos: Van de Meulen

Maatschap Lammers bouwt als eerste voor grote groepen

Meer rendement in goedkope vleesvarkensstal

Zes keer 400 vleesvarkens in een grote groep, geen centrale gang, nauwelijks hokinrichting. En toch voeren op gewicht en automatisch sorteren van de vleesvarkens voor afleveren. Dat kan in de nieuwe stal bij maatschap Lammers, die nog geen 280 euro per plaats kostte. "Hiermee moeten we een beter rendement kunnen halen."

Bedrijfsgegevens

Maatschap Jos (foto), Wim en Theo Lammers in Deurne (N-Br.) Het zeugenbedrijf telt 300 zeugen en is nu uitgebreid met een vleesvarkensstal voor 2.400 vleesvarkens in grote groepen van 400 dieren. De dagelijkse leiding van het zeugenbedrijf is al twintig jaar in handen van bedrijfsleider Hans van der Laak. Naast het varkensbedrijf bezitten de broers een machinehandel en een akkerbouw- en melkveebedrijf.

Om geld te besparen moet je op de eerste plaats beginnen met goed materiaal, dat niet teveel kost. Dat vinden de broers Lammers. Ze passen dit principe ook dagelijks toe in hun machinehandel in Deurne, die wereldwijd machines im- en exporteert. Daarnaast hebben Jos, Wim en Theo Lammers een akkerbouw- en melkveebedrijf en een vermeerderingsbedrijf met 300 zeugen.

Gesloten

Al jarenlang willen de broers Lammers hun zeugenbedrijf gesloten maken, om zo het rendement van het zeugenbedrijf te verbeteren. Een vleesvarkensstal bouwen is echter niet goedkoop en dus zochten zij naar oplossingen om de bouwkosten binnen de perken te houden. "Voor een goed rendement moet je beginnen met een goede en goedkope stal en vervolgens moet je goede resultaten zien te behalen. Begin je met een dure stal, dan heb je al direct een achterstand."

Het is één van de redenen waarom Jos Lammers deelneemt aan het netwerk Grote groepen vleesvarkens. Door te investeren in grote groepen moet goedkoper bouwen mogelijk zijn, is de gedachte. De studiereis naar Amerika die hij met collega's maakte, gaf de doorslag. De sorteersluizen blijken daar goed te werken, ook in groepen tot wel 500 vleesvarkens. Tijdens de studiereis ontdekte hij de Pro-Sorter. Dit selectiestation stuurt de vleesvarkens naar drie verschillende plaatsen om te vreten, afhankelijk van hun gewicht. Hierdoor is het mogelijk de lichte dieren langer met een hoge kwaliteit voer te voeren en de zware dieren tijdig af te remmen.

Probleem tackelen

Het verplicht aandeel dichte vloer is een probleem bij het bouwen van een stal voor grote groepen. Wat is de beste plek voor de dichte

vloer en hoe groot kan de dichte vloer zijn zonder dat er veel hokbevuiling optreedt? De komende jaren gaan de deelnemers in het netwerk daarom experimenteren met het aandeel en de plek van de dichte vloer. Daarbij krijgen ze van overheidswege wel de opdracht, dat het welzijn van de vleesvarkens minstens zo goed moet zijn als dat van kleine groepen met veertig procent dichte vloer.

Lammers twijfelt niet over het welzijn van de dieren. In de grote groepen hebben de vleesvarkens veel bewegingsruimte en is er ook relatief veel ruimte voor spelmateriaal. Verder kunnen de varkens in de grote ruimte zelf op zoek naar een ligplaats met een prettig klimaat. Bovendien is er de mogelijkheid om bijvoorbeeld een douche te plaatsen, zodat de varkens zelf verkoeling kunnen zoeken.

Bij de bouw van de nieuwe stal gingen de broers niet over één nacht ijs. Veel schetsen gingen heen en weer naar de Amerikaanse leverancier van de Pro-Sorter. Resultaat is een stal voor zes grote groepen van ieder 400 vleesvarkens. Daarnaast zijn er twee afdelingen voor ieder 200 biggen, die ook kunnen dienen om achterblijvende vleesvarkens op te vangen.

Eigen beheer

De stal is geheel in eigen beheer gebouwd, onder andere door eigen medewerkers van de machinehandel. Onder de stal zit een grote betonnen bak. De roosters liggen op betonnen balken die worden ondersteund door penanten. Door de muren weg te laten is het mogelijk per afdeling twintig kuub extra mest op te slaan.

De stalmuren bestaan uit prefab betonplaten die zijn bekleed met baksteen. Iedere afdeling heeft een brede deur naar buiten en ook tussen de afdelingen zitten deuren. Die deuren en kozijnen zijn van rvs. Ze moeten tegen een stootje kunnen.

In de afdeling liggen betonroosters. De dichte vloeren zijn voorzien van kleine gaatjes om vocht af te voeren. Iedere afdeling beschikt over een aantal eilanden van dichte vloeren. De varkens liggen daarbij in het daglicht. Boven de inlaatventielen zit een lichtdoorlatende kanaalplaat van zestig centimeter, over de hele lengte van de zijgevels. Inclusief eigen arbeid kostte de stal 280 euro per plaats.

Inlaatventielen

Met de ventilatie in stallen voor grote groepen vleesvarkens is nog maar weinig ervaring opgedaan. Lammers koos voor inlaatventielen en apparatuur van SKOV. Er is geen verwarming in de stal: een heteluchtkanon stookt de afdelin-

gen bij opleg van de biggen warm. Een centraal afzuigkanaal zorgt voor de afvoer van de lucht naar een luchtwater (95 procent). Daarmee voldoet het bedrijf via interne saldering aan de milieunormen.

Onder het grote kanaal voor de centrale afzuiging zit geen centrale gang. Dat is volgens Lammers ook niet nodig. "Voor de controle moet je toch door de groepen heen lopen. En voor het afleveren van de vleesvarkens heeft iedere afdeling een deur vanuit de selectieruimte, waar de varkens dan al klaar staan. Dat is nu net het voordeel van het automatische selectiestation."

Om het systeem goed te laten werken is de indeling van de ruimte belangrijk. De vreetruimtes hebben op advies van de Amerikaanse leverancier geen rechte hoeken. Dat voorkomt dat de varkens in hoeken gaan liggen, er gaan mesten of zich verwonden aan de afscheidingen. De inloop naar het selectiestation is een soort trechter, die de varkens naar de ingang leidt. De ingang is breed, zodat er geen gedrang ontstaat. De sorteersluis heeft een open constructie, waardoor de varkens er gemakkelijk in willen lopen en er niet in blijven staan.

In de vreetruimtes staan zogeheten wet/dry-feeders van Crystal Spring. Het droge voer valt in deze feeders via een regelbare schuif op een plateau. Wanneer de varkens dit voer vreten, bewegen ze het plateau, waardoor het voer ook onderin de trog valt. Daar zitten ook de drinknippels, waardoor de varkens dus ook nat voer kunnen vreten.

Hoge groei

Lammers heeft de voerautomaten op proef. De leverancier heeft een hoge groei beloofd; duizend gram moet kunnen. Die proef op de som nemen de broers uiteraard graag. De goede groei is niet alleen afhankelijk van de feeders. Ook de automatische selectie op gewicht en het hoge aandeel CCM in het voer, tot vijftig procent, moet hieraan bijdragen.

Het werken met de grote groepen vleesvarkens vraagt ook grote groepen biggen. Dat is op het bedrijf van Lammers haalbaar doordat het zeugenbedrijf werkt met een driewekensysteem. Hierdoor ontstaan steeds groepen van ruim 400 biggen, die na het spenen al als grote groep bij elkaar komen. Hiermee hebben de broers al jarenlang goede ervaringen. "Sinds we CCM voeren hoeven we nauwelijks dieren te behandelen. De gezondheid is goed. Dus zal dat in onze ogen ook bij de vleesvarkens geen problemen geven."